

N:o 17.

Auk. till Riksd. Kansli den 22 April 1876, kl. 12 midd.

*Första Kammarens Andra Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 9,
med anledning af väckt förslag angående bestämd till-
och afträdestid för lärare och lärarinnor vid folkskola m. m.*

Med bifall till sitt Första Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 30 har Andra Kamraren för sin del fattat det beslut, »att Riksdagen ville i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla det måtte vederbörlig föreskrift utfärdas derom, att till- och afträdestiden för lärare- och lärarinnetjänster så väl vid folkskola som småskola, äfven der organistbefattning med nämnda tjänster är förenad, blefve kalenderårets början»; och är detta jemlikt 63 § 3 mom. Riksdagsordningen Första Kamraren delgifvet, hvarefter ärendet blifvit för vidare behandling till Utskottet öfverlemnadt.

I en inom Andra Kamraren väckt motion, N:o 137, föreslås, att till- och afträdestiden för lärare- och lärarinnetjänster såväl vid folkskola som småskola, äfven der organistbefattning med nämnda tjänster är förenad, blifver borgerliga årets början, från hvilken tid deras aflöning beräknas; samt att, der klockare- och skolläroretjänsterna äro förenade, till- och afträdestiden blifver densamma, som för klockare finnes stadgad.

Motionären anför, att stora olägenheter uppkomma för folkskolorna och deras styrelser deraf, att hvarje föreskrift saknas angående till- och afträdestid vid folkskoleläroretjänster. Om en ordinarie folkskoleläroretjänst söker och erhåller läroretjänst i annat skoldistrikt, kan han, derest intet annat hinder möter för honom, att genast tillträda den nyvunna läroretbefattningen, omedelbart efter den sålunda erhållna transporten, lemna

den ordinarie plats, han dittills innehaft och dermed sätta vederbörande skolråd i stor förlägenhet, enär ovisst kan vara, huruvida vikarie efter den plötsligen afgående ordinarie kan genast stå till buds. Församlingen kan äfven komma att härigenom träffas af ekonomisk förlust. Om nemligen vid tiden för den till annan ort befordrade lärarens afgång vikarie icke hinner anskaffas så snart, att undervisning i folkskolan kan för det året blifva meddelad under fulla åtta månader, går församlingen förlustig det statsbidrag, som endast under normala undervisningsförhållanden blifvit densamma tillförsäkradt.

Andra Kammarens Första Tillfälliga Utskott, som behandlat detta förslag har deremot anmärkt, att då enligt motionärens yrkande, två af och tillträdestider skulle för folkskolelärare bestämmas, en vid årets början och den andra för de lärare, som tillika voro klockare, den 1 Maj, onekligen hvarjehanda olägenheter skulle uppkomma, hvilka äfven i främsta rummet föranledt Första Kammaren att vid sistförflutna riksdag icke vilja ingå på det af Andra Kammaren i detta ämne då framställda förslag. Utskottet ville också nu för sin del afstyrka förslaget att anlita en sådan utväg för frågans lösning. En enda af- och tillträdestid för lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor fann Utskottet vara att obetingadt föredraga framför den af motionären anvisade dubbeltiden, liksom Utskottet ansåg att någon svårighet härvid icke mötte, äfven der organisttjenst vore med skolläraryrke förenad. Af- och tillträdestiden ansåg Utskottet lämpligast böra bestämmas till kalenderårets början. Då äro ferier öfverallt vid folkskolorna. Då äfven härtill kommer, att de statistiska och andra redogörelser för folkskolans tillstånd, stat och verksamhet, som skolråden hafva att till domkapitlen och folkskoleinspektörerna afgifva och att folkskolans räkenskaper, liksom äfven kommunalräkenskaperna uppgöras och avslutas samt skollärarnes löner utbetalas och statsbidragen till folkskolorna utgå efter kalenderår, så synes kalenderårets början, ur alla dessa synpunkter sedt, vara den lämpligaste af- och tillträdestiden för lärarepersonalen såväl vid folk- som småskolorna äfven der organisttjenst med någon dylik befattning är förenad. Deremot fann Utskottet flera beaktansvärda betänkligheter möta vid bestämmandet af den föreslagna af- och tillträdestiden, der klockaretjenst är med skolläraryrke förenad, så att i detta hänseende Utskottet icke ansåg sig kunna förorda motionärens förslag till antagande.

Det af Utskottet framställda förslag bifölls af Andra Kammaren.

Första Kammarens Andra Tillfälliga Utskott, åt hvars behandling detta ärende blifvit öfverlemnadt, har för sin del icke funnit något att mot det i Andra Kammaren fattade beslut anmärka, utan finner, att

verkliga fördelar vore att vänta af den föreslagna anordningen och hemställer därför vördsammast,

att Första Kammarén må instämman i Andra Kammaréns beslut.

Stockholm den 21 April 1876.

På Utskottets vägnar:

O. E. L. DAHM.

N:o 18.

Ank. till Riksd. Kansli den 22 April 1876, kl. 1 e. m.

Första Kammarens Andra Tillfälliga Utskotts Betänkande N:o 10, med anledning af Andra Kammarens beslut i fråga om ordnande af döfstumme-undervisningen i riket.

Med bifall till sitt Första Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 4 har Andra Kammarén för sin del fattat det beslut, »att Riksdagen ville i underdånig skrifvelse anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t låta uppgöra förslag till fullständigt ordnande af döfstummeundervisningen i riket, så att icke blott lagstadgad undervisning kunde beredas alla i undervisningsåldern varande döfstumma barn inom landet, utan ock ändamålsenliga åtgärder vidtagas för åstadkommande af en för ändamålet fullt nöjaktig lärare-bildning»; och är detta jemlikt 63 § 3 mom. Riksdagsordningen Första Kammarén delgifvet, hvarefter ärendet blifvit för vidare utredning till Utskottet öfverlemnadt.

I den motion (N:o 4) inom Andra Kammarén, genom hvilken denna fråga ånyo blifvit framställd för Riksdagen, har motionären framhållit de döfstummas